

СЕКЦІЯ 7. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Фоміна С. В.

студентка

Науковий керівник: Веннікова В. В.

асистент кафедри трудового права

*Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Міжнародна організація праці (МОП), була створена в 1919 р і пізніше стала спеціалізованою установою ООН, відноситься до числа найбільш активних організацій, які послідовно захищали права людини у сфері праці. Термін «права людини» не згадувався у Статуті МОП, однак, весь цей час завдання МОП складалися саме в міжнародно-правовому закріпленні та забезпеченні дотримання прав людини у сфері праці, постійному розвитку концепції такої галузі прав. Прийняття Статуту ООН 1945 р., Міжнародного білля про права людини, Гельсінського заключного акту 1975 р. стало значним поштовхом для співпраці держав у галузі захисту прав людини та формування принципу поваги прав людини в міжнародному праві. Тож, діяльність МОП є переконливим підтвердженням думки про те, що, незважаючи на факт зародження концепції прав людини в рамках національного законодавства, в даний час існує міжнародна система захисту прав людини.

МОП має найбільш високо розвинену міждержавну систему захисту прав людини. Однак у порівнянні з тією увагою, яка приділяється безпосередньо ООН в області захисту прав людини, ступінь дослідження ролі МОП в даній області і досі залишається незначною у вітчизняній і зарубіжній науці міжнародного права. Було зроблено немало спроб усунути цю прогалину, акцентувавши увагу на аналізі двох основних параметрів: по-перше, встановленні в МОП міжнародних стандартів у галузі прав людини; і, по-друге, створенні та функціонуванні спеціального механізму контролю для забезпечення їх дотримання державами-членами МОП.

Насамперед, мова йде про підвищення інтересу міжнародного співтовариства до прав людини в цілому, про що свідчить виділення Третього десятиліття боротьби з расизмом та расовою дискримінацією (1993–2003 рр.).

Крім того, з середини 90-х років МОП приступила до переосмислення своєї діяльності і ролі в галузі захисту прав людини в епоху глобалізації світової економіки. У 1998 р була прийнята Декларація МОП про основоположні принципи і права у сфері праці.

Механізму контролю МОП властива низка переваг, особливо у порівнянні з контролем інших універсальних та регіональних міжнародних організацій, проте, тим не менш, він не позбавлений недоліків. Для забезпечення найбільш ефективного захисту прав людини у сфері праці необхідно його часткове реформування, яке повинно стосуватися, насамперед, правового регулювання здійснення процедур розгляду доповідей і скарг: а) Слід прийняти договірні норми про правовий статус та розподіл компетенції між органами МОП, що здійснюють контроль, а також про характер їх рішень; б) Доцільно розробити систему санкцій за невиконання державами-членами МОП прийнятих зобов'язань, що потребує розробки додаткових положень Статуту МОП; в) Необхідно розширити права міжнародних неурядових організацій, включених до «Спеціального списку» МОП, відмінних від організацій трудящих і роботодавців, наділивши їх правом надавати офіційну інформацію в органи МОП та правом виступів.

Наведемо конкретні приклади порушення прав людини в практиці діяльності МОП, пов'язані з Україною: За даними МОП, в кінці ХХ століття у всьому світі понад 250 мільйонів дітей віком від п'яти до 14 років працювали всупереч законодавчій забороні. Близько половини з них трудилися кожен день протягом усього року. Дослідження, які були проведені Державним комітетом статистики України спільно з МОП, показали, що в 2016-2017 роках середньомісячна чисельність працюючих дітей в Україні становила 356000 осіб, з яких 48% – діти у віці, в якому працювати офіційно заборонено. Така ситуація свідчила про нездатність правових засобів, закріплених у міжнародному, конституційному і трудовому законодавстві України, ефективно протидіяти незаконному використанню праці дітей і зумовлювала необхідність вживати рішучих заходів у боротьбі з цим антисоціальним явищем. Саме тому в ст. 150 ККУ вперше в історії українського законодавства була передбачена кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей, які не досягли віку, з якого дозволяється працевлаштування, шляхом використання їх праці з метою отримання прибутку (Законом України від 5 липня 2011 року «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо злочинів

проти волі, честі та гідності людини»). Таким чином, враховуючи вищезазначене, можемо спостерігати, що законодавець, повністю переосмислив свої позиції щодо захисту прав людей, узаконивши ст. 150 ККУ, опираючись на міжнародне законодавство, зокрема на практику діяльності МОП.

Література:

1. Кривець Н. В. Міжнародна організація праці / Н. В. Кривець., 2009. 706 с.

2. Б. І. Гуменюк. Міжнародна організація праці / Б. І. Гуменюк. Знання України. 2004. 812 с.

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ

Шлапко Т. В.

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного,
господарського права та фінансово-економічної безпеки*

Навчально-наукового інституту права

Сумського державного університету

м. Суми, Україна

Горбачова М. І.

студентка магістратури

Навчально-наукового інституту права

Сумського державного університету

м. Суми, Україна

В умовах сьогодення здійснення аналізу національної політики у сфері державної допомоги сім'ям з дітьми неможливе без урахування міжнародної практики. Україна, оголошуючи пріоритетним напрямком наближення до Європейського Союзу, зобов'язалася здійснювати політику щодо забезпечення та реалізації прав людини як основоположної цінності сучасної держави. Серед цих прав особливе значення має право на соціальне забезпечення, закріплене на державному рівні.

У Європейському Союзі кожна держава виступає відповідальною за соціальне забезпечення людей і державна допомога залежить від економічного статусу та місця проживання, а не від громадянства. Тим не менше, у кожній країні встановлюються власні правила щодо